

Progressive Education Society's
Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)
Ganeshkhind, Pune
www.moderncollegegk.org

F. Y. B. A. Political Science Syllabus
(Semester & Choice Based Credit System)

(To be implemented from the Academic Year 2022-23)

F. Y. B. A. Political Science
(CBCS pattern to be implemented from 2022-2023)
CC 1: 22-PO-A1171 : INTRODUCTION TO CONSTITUTION OF INDIA

Total Credits : 03

Course Objectives

- To acquaint students with the philosophy and important features of the Constitution of India
- To introduce functioning of the constitution of India

Semester-I

Unit 1 : Making of the Constitution

- a) Historical Background
- b) Constituent Assembly : composition and nature
- c) Functioning of Constituent Assembly

Unit 2 : Philosophy and features of the Constitution

- a) Preamble : gist of the philosophy
- b) Salient Features
- c) Constitution : A living document

Unit 3: Fundamental Rights, Duties and Directive Principles

- a) Fundamental Rights
- b) Fundamental Duties
- c) Directive Principles of State Policy

Unit 4: Federalism

- a) Salient Features of Indian Federalism
- b) Features of Dominant Centre (Quasi Federation)
- c) Centre – State Relations

Course Outcomes

- CO1 : Understand historical background and making of Constitution of India
CO2 : Enumerate and compare the Fundamental Rights and Directive Principles of State Policy
CO3 : Illustrate Salient Features of Indian Federalism

F. Y. B. A. Political Science
(CBCS pattern to be implemented from 2022-2023)
CC 1: 22-PO-A1271 : INTRODUCTION TO CONSTITUTION OF INDIA

Total Credits : 03

Course Objective

- To familiarize students with the basic framework of Indian government

Semester- II

Unit 5: Union Government

- a) Union Legislature : Parliament : Structure and Powers, Law-making Procedure and Control over Executive
- b) Union Executive :President and Vice President : Powers and Functions
Prime Minister & Council of Ministers : Powers and Functions

Unit 6: State Government

- a) State Legislature : Structure, Powers and Role
- b) State Executive : Governor : Powers and Functions
Chief Minister & Council of Ministers : Powers and Functions

Unit 7: Judiciary

- a) Composition and Jurisdiction
Supreme Court and High Court
- b) Judicial Activism and Judicial Reforms

Unit 8: Electoral System

- a) Election Commission
Election Commission and State Election Commission : Composition and Functions
- b) Electoral Reforms

Course Outcomes

CO4 : Explain and Analyse working of organs of the government

CO5 : Understand functioning of electoral system in India

CO6 : Understand basic analytical framework for studying Politics in India

F. Y. B. A. राज्यशास्त्र

(2022-2023 पासून CBCS पॅटर्न लागू केला जाईल)

CC 1: 22-PO-A1171 : भारताच्या संविधानाची ओळख

एकूण क्रेडिट्स : ०३

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे

- विद्यार्थ्यांना भारताच्या राज्यघटनेचे तत्त्वज्ञान आणि महत्त्वाच्या वैशिष्ट्यांची ओळख करून देणे.
- विद्यार्थ्यांना भारताच्या संविधानाच्या कार्याचा परिचय करून देणे

सत्र पहिले

घटक १. भारताच्या राज्यघटनेची निर्मिती

- अ. ऐतिहासिक पार्श्वभूमी
- ब. संविधान सभा : रचना आणि स्वरूप
- क. संविधान सभा : कार्यपद्धती

घटक २. भारताच्या राज्यघटनेचे तत्त्वज्ञान आणि ठरलेले वैशिष्ट्ये

- अ. सरनामा : तत्त्वज्ञानाचे सार
- ब. ठळक वैशिष्ट्ये
- क. संविधान : एक जिवंत दस्तावेज

घटक ३. मूलभूत हक्क, कर्तव्ये आणि मार्गदर्शक तत्त्वे

- अ. मार्गदर्शक हक्क
- ब. मार्गदर्शक कर्तव्ये
- क. राज्य धोरणाची मार्गदर्शक तत्त्वे

घटक ४. संघराज्यवाद

- अ. भारतीय संघराज्याची ठळक वैशिष्ट्ये
- ब. प्रबळ केंद्राची वैशिष्ट्ये (संघराज्य- सदृश रचना)
- क. केंद्र –राज्य संबंध

अभ्यासक्रमाची निष्पत्ती

CO1: ऐतिहासिक पार्श्वभूमी आणि भारतीय संविधानाची निर्मिती समजू शकतील.

CO2 : मूलभूत हक्क आणि राज्य धोरणाची मार्गदर्शक (निर्देशक) तत्त्वे यांची यादी करू शकतील आणि त्यांची तुलना करू शकतील

CO3 : भारतीय संघराज्याची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करू शकतील

F. Y. B. A. राज्यशास्त्र

(2022-2023 पासून CBCS पॅटर्न लागू केला जाईल)

CC 1: 22-PO-A1271 : भारताच्या संविधानाची ओळख

एकूण क्रेडिट्स : ०३

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे

- विद्यार्थ्यांना भारतीय सरकारच्या मूलभूत चौकटीची ओळख करून देणे.

सत्र दुसरे

घटक ५. केंद्र सरकार

अ) केंद्रीय कायदेमंडळ : संसद : रचना आणि अधिकार, कायदे निर्मिती प्रक्रिया आणि कार्यकारी मंडळावर नियंत्रण

ब) केंद्रीय कार्यकारी मंडळ : राष्ट्रपती आणि उपराष्ट्रपती : अधिकार आणि कार्य आणि पंतप्रधान आणि मंत्रिमंडळ : अधिकार आणि कार्य

घटक ६. राज्य सरकार

अ) राज्य कायदेमंडळ – रचना आणि अधिकार

ब) राज्य कार्यकारी मंडळ : राज्यपाल, मुख्यमंत्री आणि मंत्रिमंडळ : अधिकार आणि कार्य

घटक ७. न्यायमंडळ / न्यायपालिका

अ) रचना आणि अधिकार क्षेत्र

सर्वोच्च न्यायालय आणि ब. उच्च न्यायालय

ब) न्यायालयीन सक्रियता आणि न्यायालयीन सुधारणा

घटक ८: निवडणूक प्रणाली

अ) निवडणूक आयोग

निवडणूक आयोग आणि राज्य निवडणूक आयोग : रचना आणि कार्य

ब) निवडणूक सुधारणा

अभ्यासक्रमाची निष्पत्ती

CO4 : सरकारच्या (शासनाच्या) अंगाच्या कार्याचे स्पष्टीकरण आणि विश्लेषण करू शकतील

CO5 : भारतातील निवडणूक प्रणालीचे कार्य समजू शकतील.

CO6 : भारतातील राजकारणाचा अभ्यास करण्यासाठी मूलभूत विश्लेषणात्मक चौकट (फ्रेमवर्क)

सांगू शकतील.

References

1. Austin Granville, 1999, The Indian Constitution: Cornerstone of a Nation, Oxford, Oxford University Press.
2. Austin Granville, 2003, Working a Democratic Constitution: The Indian Experience Delhi, Oxford University Press.
3. Basu D.D., 2018, Introduction to the Constitution of India, New York, LexisNexis.
4. Brass Paul., 1994, The Politics of Indian Since Independence ,Cambridge, Cambridge University Press
5. Jha Rajesh, 2012, Fundamentals of Indian Political System. Delhi, Dorling Kindersley (India) Pvt Ltd, Pearson Education Society
6. Kashyap Subhash, 2019, Constitution of India : A Handbook for Students, Vats Publications
7. Kashyap, Subhash, 2008, Our Parliament, New Delhi, National Book Trust India
8. Vora Rajendra and Suhas Palshikar, 2003, Indian Democracy: Meanings and Practices, Sage Publications Pvt Ltd.
9. Jayal Nirja Gopal & Pratap Bhanu Mehta (Eds), 2010, The Oxford Companion to Politics in India, New Delhi, Oxford University Press
10. बाचल वि. म., 2004 , भारतीय राज्यघटना आणि राजकीय व्यवहार, पुणे, के सागर पब्लिकेशन
11. चपळगावकर नरेंद्र, 2002, राज्यघटनेचे अर्धशतक, मुंबई, मौज प्रकाशन
12. चपळगावकर नरेंद्र, 2008, विधीमंडळे आणि न्यायसंस्था, मुंबई, मौज प्रकाशन
13. पळशीकर सुहास, 2004, भारतीय समकालीन राजकारण, पुणे, प्रतिमा प्रकाशन
14. जाधव तुकाराम व शिरापूरकर महेश, 2012, भारतीय राज्यघटना व घटनात्मक प्रक्रिया, पुणे, द युनिक अॅकॅडमी पब्लिकेशन
15. पियुषा जोशी व शिरापूरकर महेश, 2022, भारतीय राज्यघटना : तत्व आणि व्यवहार, पुणे, द युनिक अॅकॅडमी पब्लिकेशन
16. बोकील नीता व संज्योत आपटे, 2014, भारतीय शासन आणि राजकारण, इंटरनॅशनल बुक हाऊस
17. भा ल भोळे, 2003, भारतीय गणराज्याचे शासन आणि राजकारण, नागपूर, पिंपळापुरे प्रकाशन

18. कांबळे बाळ, वकील आलम व देवरेपी. डी., 2012, भारताची राज्यघटना, राजकारण व कायदा, पुणे, डायमंड प्रकाशन.
19. कश्यप सुभाष, (अनुवादन. ब. पाटील) ,2001, आपली संसद, नॅशनल बुक ट्रस्ट इंडिया.
20. नांदेडकर व. गो., 2011, भारतीय राज्यघटना आणि राज्यव्यवहार, पुणे, डायमंड प्रकाशन.
21. साठे सत्यरंजन, 1998, भारताच्या राज्यघटनेची ५० वर्षे, पुणे, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन
22. व्होरा राजेंद्र व पळशीकर सुहास, 2010, भारतीय लोकशाही: अर्थ आणि व्यवहार, पुणे, डायमंड प्रकाशन (अनु चित्रा लेले)